

NOVEMBER 28, 2008

Wat is duurzame bedrijfskleding?

Bedrijfskleding is duurzaam te noemen wanneer in het productieproces rekening is gehouden met arbeidsomstandigheden in de keten en met het milieu.

Bij de productie van duurzame bedrijfskleding wordt gestreefd naar de naleving van acht arbeidsnormen. Deze normen zijn gebaseerd op normen van de International Labour Organisation (ILO) en de Verklaring van de Rechten van de Mens:

- o Geen dwangarbeid
- o Geen discriminatie
- o Geen kinderarbeid
- o Vrijheid van vakvereniging
- o Een leefbaar loon
- o Geen excessieve werktijden
- o Veilige en gezonde arbeidsomstandigheden
- o Een wettige arbeidsovereenkomst

Qua milieu wordt binnen de verschillende stappen in de keten gekeken naar bijvoorbeeld:

- o gebruik schadelijke chemicaliën
- o watergebruik
- o energieverbruik
- o transport
- o emissies en afoal

Duurzame ontwikkeling is een van de prioriteiten van het huidige kabinet. Duurzaam inkopen is daarvan een belangrijk onderdeel. De overheid koopt jaarlijks voor zo'n 40 miljard euro in. Door gebruik te maken van deze inkoopmacht wordt de markt voor duurzame producten gestimuleerd en krijgt innovatie en duurzaamheid in het bedrijfsleven een prikkel. In 2010 gaat de rijksoverheid voor 100% duurzaam inkopen, de gemeenten voor 75% en de provincies en waterschappen voor 50%¹. Kiezen voor duurzame bedrijfskleding is ook een goede manier om een steentje bij te dragen aan de Millenniumdoelen².

Waarom duurzame bedrijfskleding?

Kleding wordt vaak onder erbarmelijke toestanden gemaakt. In veel productielanden neemt men het niet zo nauw met maximale werktijden of de minimale leeftijd van werknemers. Een adequate milieuwetgeving en -handhaving is vaak ver te zoeken. De belangrijkste productieregio's zijn: Noord-Afrika (Tunesie en Marokko), Oost Europa en het Verre Oosten, met nadruk op China.

Grofweg is de handelsketen van kleding te verdelen in de volgende onderdelen:

- ❖ de productie van grondstoffen (natuurlijke vezels katoen, wol, en dergelijke, of syntetische vezels);
- ❖ de verwerkingsindustrie (de spinnerijen, weverijen en ververijen);
- ❖ de confectie (het daadwerkelijke maken van de kleren uit lappen stof).

Hoewel er momenteel met name nadruk wordt gelegd op de sociale codes in de laatste schakel is er in feite in alle fases, op het gebied van arbeidsomstandigheden, milieu en veiligheid, nog veel te verbeteren. Kiezen voor duurzame bedrijfskleding draagt bij aan een verbeterd milieu en goede arbeidsomstandigheden in de keten.

Wanneer is bedrijfskleding duurzaam?

Binnen de keten spelen zowel sociale aspecten als milieuaspecten. Eenduidige keurmerken voor duurzame kleding zijn niet voorhanden. Wel kan worden nagegaan in hoeverre de leveranciers of de beoogde merken zijn aangesloten bij initiatieven om de productieketen te verduurzamen en zich aanwijsbaar hebben gecommitteerd aan gedragscodes.

Een goede manier om sociaal verantwoorde bedrijfskleding in te kopen, is kijken of de leverancier is aangesloten bij de Fair Wear Foundation. Lidmaatschap van Fair Wear laat zien dat deze bedrijven zich committeren aan het bewerkstelligen van verbeteringen in sociale omstandigheden in de naaiateliers waarmee zij werken. Wat betreft verantwoorde keuzes op milieugebied is het goed te wijzen op het Europese ecolabel voor non-food producten en diensten, hetgeen ook op bedrijfskleding kan worden toegepast. Katoen is een verhaal apart omdat het naast sociale misstanden ook veel milieuschade in de productielanden, veelal ontwikkelingslanden, veroorzaakt. Om verbetering in deze situatie aan te brengen is het Better Cotton Initiative (BCI) opgericht. En zie je steeds meer biologische of fairtrade katoen op de markt verschijnen.

¹ Bron: ministerie VROM

² www.millenniumgemeente.nl

Geschat wordt dat jaarlijks ongeveer één miljard euro wordt omgezet in Nederland ten behoeve van bedrijfskleding. Ter vergelijking: de Nederlandse consument geeft ongeveer zes miljard euro per jaar uit aan kleding. (Bron Made-by).

De gemeente Enschede was de eerste 'Schone Kleren' gemeente in Nederland. De eisen die de gemeente stelt bij de inkoop van bedrijfskleding, hebben betrekking op arbeidsomstandigheden én milieu. De gemeente inspireert ook andere overheden, zoals gemeente Veenendaal en Provincie Utrecht.

Laura Verhoeven, senior verkoopadviseur: "Als gemeente Veenendaal vinden we het belangrijk duurzame elementen zwaar te laten wegen in de aanbestedingen die onze gemeente doet. Daarom hebben wij met bedrijfskleding gekozen voor een leverancier met een goed MVO beleid."

Deze factsheet is een uitgave van de Coalitie Duurzaam Inkopen.

In deze coalitie zijn onderstaande organisaties vertegenwoordigd:

- ❖ Vereniging Klimaatverbond Nederland
- ❖ Provinciale milieufederaties
- ❖ COS Nederland
- ❖ Milieudefensie
- ❖ Natuur en Milieu

Financiële bijdrage:

Ministerie van VROM

Keurmerken

Fashion with respect
for people and planet

Fair Wear Foundation (FWF)

FWF is opgericht door verschillende belanghebbenden of stakeholders uit de kledingbranche. De stichting zet zich in voor goede arbeidsomstandigheden in de kledingproductie. Deelnemers dienen een gezamenlijk opgestelde gedragscode actief te ondersteunen en na te leven. FWF verifieert dit.

Made-By

Herkenbaar aan de Blauwe Knoop, is een initiatief van stichting Solidaridad. Made-By is een onafhankelijk consumentenlabel voor modemerken en retailers die de sociale, economische en ecologische omstandigheden in de hele productieketen van hun collecties willen verbeteren en die deze ketens transparant maken. Organiseert jaarlijks de Week van de Duurzame Mode.

Europees Ecolabel 'de bloem'

Het officiële Europese milieukeurmerk voor gebruiksartikelen en diensten. Het certificaat omvat naast eisen voor gebruik van gifstoffen en uitstoot van gassen ook milieueisen voor het hele productieproces.

Systemen voor de certificering van biologische katoen zijn onder andere SKAL Sustainable Textiles (EKO keurmerk) en de Global Organic Textile Standard (GOTS). Sinds kort is er ook katoen met het bekende Max Havelaar keurmerk op de markt.

Rol van gemeenten

Gemeenten kunnen bij een aanbesteding of gunning voor het aanschaffen van bedrijfskleding sociale- en milieucriteria in acht nemen.

Daarnaast kunnen gemeenten ervoor kiezen om 'Schone kleren' gemeente worden. Het 'Schone kleren' beleid wordt dan onderdeel van het duurzaamheidsbeleid binnen de gemeente. Door middel van het predicaat 'Schone Kleren' gemeente wordt een duidelijk signaal afgegeven en dit past bijvoorbeeld uitstekend in het streven om Fairtrade Gemeente te worden.

Meer informatie en ondersteuning

Op zoek naar achtergronden en/of de meest actuele informatie met betrekking tot duurzame bedrijfskleding? De volgende websites helpen u snel verder.

- 1) www.fairwear.nl Website van de Fair Wear Foundation.
- 2) www.made-by.nl Website van onafhankelijk consumentenlabel die duurzame kleding gemeengoed wil maken.
- 3) www.schonekleren.nl Campagneorganisatie die zich inzet voor betere arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie.
- 4) www.kledingchecker.nl Hippe en handige site om snel thuis te raken in de problematiek en mogelijkheden om te kiezen voor duurzame kleding.
- 5) www.duurzaaminkopen.nu Website van de initiatiefnemers van het project 'Werk maken van duurzaam inkopen', waarmee ze overheden willen stimuleren de doelen voor 2010 te halen.
- 6) www.duurzaamheidsmeter.nl De duurzaamheidsmeter geeft inzicht hoe gemeenten scoren op duurzame ontwikkeling in het algemeen en duurzaam inkopen in het bijzonder.
- 7) www.senternovem.nl/duurzaaminkopen SenterNovem ontwikkelt de Nederlandse duurzaamheidscriteria voor verschillende productgroepen. De criteria voor bedrijfskleding zijn nog in concept en via deze site te downloaden.